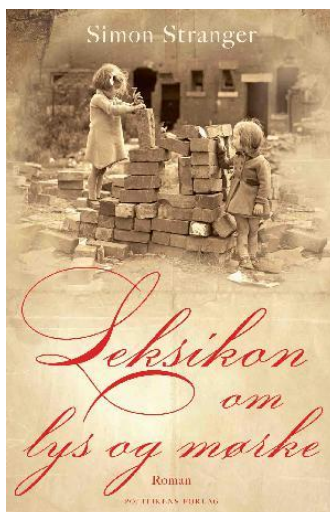

BOG

LEKSIKON OM LYS OG MØRKE (/BOEGER/LEKSIKON-OM-LYS-OG-MOERKE-ROMAN)

Af
Simon Stranger (/forfattere/simon-stranger)
(2020)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/leksikon-om-lys-og-moerke-

roman) for at anmelde

Facebook

([http://www.facebook.com/share.php?
u=http://litteratusiden.dk/boeger/leksikon-
om-lys-og-moerke-roman&title=Leksikon
om lys og mørke](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratusiden.dk/boeger/leksikon-om-lys-og-moerke-roman&title=Leksikon%20om%20lys%20og%20mørke))

SEARCH_BLOCK_FORM=870970-

BASIS%3A47855667&FRAGMENT=CONTENT)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?
url=http://litteratusiden.dk/boeger/leksikon-
om-lys-og-moerke-roman&status=Leksikon om
lys og
mørke+http://litteratusiden.dk/boeger/leksikon-
om-lys-og-moerke-roman](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/leksikon-om-lys-og-moerke-roman&status=Leksikon%20om%20lys%20og%20mørke+http://litteratusiden.dk/boeger/leksikon-om-lys-og-moerke-roman))

[url=http://litteratusiden.dk/boeger/leksikon-
om-lys-og-moerke-roman&status=Leksikon om
lys og
mørke+http://litteratusiden.dk/boeger/leksikon-
om-lys-og-moerke-roman](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/leksikon-om-lys-og-moerke-roman&status=Leksikon om lys og mørke+http://litteratusiden.dk/boeger/leksikon-om-lys-og-moerke-roman))

Norske Simon Stranger har skrevet en smuk roman om sin kones jødiske slægt og om Gestapo-agenten Henry Rinnan. Stranger skildrer i sin gribende historie både ofrenes og bød lens fortælling for eftertiden.

TAGS:

BIOGRAFISKE ROMANER (/TAXONOMY/TERM/1059)

DEN 2. VERDENSKRIG (/TAXONOMY/TERM/2105)

FAMILIEN (/TAXONOMY/TERM/2968)

FANGELEJRE (/TAXONOMY/TERM/2980)

HISTORISKE ROMANER (/TAXONOMY/TERM/4419)

JØDER (/TAXONOMY/TERM/5378)

NAZISME (/TAXONOMY/TERM/7621)

ONDSKAB (/TAXONOMY/TERM/14185)

SLÆGTSROMANER (/TAXONOMY/TERM/9700)

STIKKERE (/TAXONOMY/TERM/10033)

ANMELDELSE

06 apr.20

(/users/jette-holmgaard-greibe)

Af Jette Holmgaard Greibe

(/users/jette-holmgaard-greibe)

Skribent

Norske Simon Stranger har skrevet en meget smuk roman om sin kones jødiske familie og om Gestapo-agenten Henry Rinnan.

'Leksikon om lys og mørke' spænder over fire generationer og er opbygget som et leksikon. Det er en særlig roman, der fortæller om modstandsfolk, frihedskæmpere, almindelige norske bønder og om jøderne i Norge under krigen.

Ifølge jødisk tradition siger man, at et menneske dør to gange; Når hjertet holder op med at slå, og når den dødes navn siges, tænkes eller læses for allersidste gang. Først da er vedkommende helt væk.

Romanen er Simon Strangers fortælling, hvori han ønsker at udsætte den sidste død for et menneske, hvis liv blev taget alt for tidligt: Hirsch Komissar, der er hans kones oldefar, som blev dræbt af tyskerne i fangelejren Falstad under krigen.

Da krigen var slut, bosatte resterne af Komissar familien, sønnen Gerson, hans gravide kone Ellen og datteren Jannicke sig i et hus, som under krigen tjente som hovedkvarter for en af Norges mest berygtede Nazi-bander, Rinnan Banden, ledet af Henry Oliver Rinnan. Efterhånden som tiden gik, blev Ellen mere og mere ødelagt. Børnene fandt kugler fra pistoler i væggene og en pose med menneskenegle, og Ellen så spøgelse alle vegne, særligt i kælderens.

Hvert kapitel begynder med et bogstav i alfabetet, som danner næste træk. Kapitel F: *"F for fangelejr, F for fald, for forfald. For fare. F for forbrydelse. F for fortiden der fremdeles findes, og for fascisme der fortsat vokser, som en svulst i kulturen. F for foragt"*. Ordene kan både være oplysende, men også del af tanker, der udløser kapitlets fortælling. En lang række af hændelser, der forbindes af forfatterens stærke stemme. Et greb, der forhindrer romanen i at føles som en lang dokumentar.

Mange af beskrivelserne, særligt torturscenerne fra Rinnan-villaen, er meget voldsomme, men Simon Stranger er en nænsom fortæller, der ondskenen til trods kommer meget nuanceret omkring at fremstille alle som mennesker, også Henry Rinnan. Henry Rinnan stod egenhændigt for arrestation, tortur og henrettelse af både modstandsfolk og helt uskyldige mennesker. Han blev sådan, fordi han led af mindreværd pga. sin højde på 1,61 cm, som han mente var skyld i, at han hele sit liv blev forbigået. Indtil han blev nyttig for Gestapo i kraft af sin enorme viden om alle i lokalområdet, og de bad ham om at blive deres spion og dobbeltagent.

Forfatteren skriver fantastisk smukt og med et særligt blik for mennesker og historierne, der former dem. Han får trukket paralleller til den stadig eksisterende antisemitisme, som hans kone stadig møder.

Simon Strangers søn fyldte ti år, da han første gang så sin tipoldefars snublesten. Han spurgte sin far: "Hvorfor blev han dræbt?". Simon svarede: "Fordi han var jøde" og drengen spurgte: "Ja, men hvorfor?". Det blev spørgsmålet, der fik Simon Stranger til at skrive bogen.

BOGDETALJER

